

Giờ tôi muốn được gọi anh- Lão du sĩ. Hình như đã đôi lần anh tự thán như thế. Nguyễn Đức Sơn đang qua cái tuổi “cổ lai hy” và giữa cái hữu hạn- vô thường của đất trời- chẳng ai toan tính tiên liệu được ? Lão thi sĩ lạ lùng - cô độc ấy, đố mấy người hiểu ? Chuyện về anh, bắt đầu từ núi.

Bà con, bầu bạn thân thiết quen gọi anh: Sơn núi. Sơn lộ lên tệt xá Lão du sĩ đang an trú cũng có tên- dốc Sơn núi. Chuyện kể rằng: Thuở đó có vị thiền sư tìm chốn ẩn cư, ý nguyện tìm về bên căn nhà vũ trụ để được sống ung dung tĩnh tại với cỏ cây mây trời của buổi nguyên sơ. Ông chọn xứ B’Lao dựng thảo am Phương Bối- nguyện ước chưa thành người năm cũ biên biệt đi xa...Cơ duyên dun dùi hay định mệnh đã gắn kết anh nơi chốn ấy hay là ứng nghiệm về một ẩn ngữ thơ – “ *Khi thắm một tôi đi luôn ra núi/ Cuối chiều tà chỉ gặp bãi hoang sơ/ Chân lủi thủi tôi đi luôn vô núi/ Nghe nắng tràn run rẩy bóng cây khô/ Chân rục rã tôi đi luôn ra núi/ Hồn rụng rời trước mặt bãi hư vô...*”

Câu thơ chầy miết một đời người- nổi khát khao về một tình yêu thiên nhiên bất tuyệt trong anh tự bao giờ vẫn thế – thủy chung – viên mãn. Yêu núi rừng- yêu môi trường sống- ôi, nói thế chẳng dễ đâu?! Nhiều người kêu gọi, viết, diễn đàn hãy yêu và bảo vệ rừng nhưng đến với núi rừng đôi ba ngày dăm ba lần đã thèm nhớ khói thứ mời gọi nơi phố thị. Có người lại phải bỏ rừng chạy về phố tìm mọi cách thể hiện mình nơi phồn hoa. Lão du sĩ khác- “ *Ngày mai núi cũ tôi về/ Dĩ nhiên hạnh phúc tràn trẻ em ơi/ Mây bay tự cổ ngút trời/ Quanh năm đảm bảo tuyết với nước mây...*”. Chỗ này chỗ nọ đâu đó tôi đã đọc được câu chữ đầy cảm xúc về lòng yêu rừng xanh mây trời sông suối nhưng chỉ thời khắc bất chợt ra rồi dễ quên để chóng trở về bên nệm êm chăn ấm. Với Lão du sĩ – chỗ này, **núi thơ** và **núi anh** không có gì khác- một thực thể hợp nhất như hình với bóng.

Có chủ danh trà B’Lao người gốc Huế vốn quý anh bảo: “ *Ở màn chi trên núi khổ rứa?*”. Lão du sĩ bật ra tự nhiên như đùa: “ *Nếu kỹ thuật công nghệ hiện đại có cái sừng ké để đo giữa bà và bần lão- chưa chắc ai sừng hơn?*”. Mọi người cười òa còn tôi thán thía...Năm kia chỉ chiếc mini đạp không về không chấn, anh đã tạt tả ngược xuôi vượt hơn 200 km đường đèo dốc mang thông con Đà Lạt về phủ xanh phương Bối. Đồi núi đất cằn sỏi đá nơi đây, trồng sống một cây đã khó rồi bao nhiêu việc khác phải đối phó- phá nhỏ, xam canh, giành lấn đủ phía đủ thứ- đồi thông Phương Bối nhọc nhằn nay đã lớn xanh. Và tình cờ may mắn, tôi được dự mừng sinh nhật một vạn thông- một bữa chay đầy hương vi núi. Hơn cả anh là một tình yêu màu xanh bất tận. Xanh của rừng của lá của trời mây hoa trái trong thơ anh “ **Thanh thân**” tới tột cùng “ *Trên những con đường xinh tươi nhất/ Tôi đi và hát một*

*mình/ Rừng cây xanh và rừng cây xanh/ Trời trong xanh và mây trong xanh/ Trên
đồi cây xanh dưới đồi cây xanh/ Tôi dừng lại để nghe chim hót/ Và theo điệu riêng
tôi lại hát/ Cho rừng thêm xanh cho ngày thêm xanh/ Tôi dừng lại bên đường xin trái/
Những cành xinh và cho tôi hái/ Những cành mơ còn sương long lanh/ Tôi làm rơi
từng tràng ngọc xanh/ Suối hiền rót ngọt ngào âm thanh/ nắng hiền trải trên bờ cỏ
xanh/Tôi thấy đời như đang bé dại...".* Tôi không có ý định bình phẩm thơ hay so
sánh việc trồng

một cây xanh với bao kẻ chặt phá rừng không thương tiếc. Sự tàn hại môi trường,
hủy hoại màu xanh những năm qua và những gì xảy ra về nạn chảy máu rừng đến
cạn kiệt, tôi thấu đáo hơn những dòng thơ anh, thấu hiểu một màu xanh ngọt ngào,
trong lành, tràn trề nhựa sống... Văn hào Nga Leonit Leonop đã từng gửi đến nhân
loại bức thông điệp tâm cảm về sự vô giá của rừng xanh: “ Rừng là nguồn phúc lợi
duy nhất để mở cửa cho mọi người. Không rõ do lòng tốt hay sự xảo quyệt mà
thiên nhiên đã không trao chiếc khóa nặng một phút của mình lên cửa rừng để khóa
nó lại. Thiên nhiên gần như phó thác kho báu ấy cho lương tri của con người- để
con người thực hiện cái trật tự có kế hoạch và công bằng mà thiên nhiên không thực
hiện được...”. Ít nhiều nơi này Lão du sĩ đã “ thi dĩ ngôn chí” vậy!?

Anh cũng có một “**Quê hương**” rất đỗi đầm thắm mộc mạc, giọng điệu câu chữ
gần gũi đậm dẫu Việt Thường mến yêu. Tôi thuộc lòng bài thơ hồi nhỏ, anh viết vào
cuối những năm 50 thế kỷ trước - xin được chép lại theo trí nhớ, nếu có đôi chút
nhầm lẫn - mong lão du sĩ hỷ xả cho: “ *Tháng bảy đi về đơm nhãn/ Nhớ mang theo
ít gạo chiêm/ Ở đây làm gì có bán/ Thấy người ta ăn bắt thèm/ Mười mấy năm rồi đi
nhỉ/ Lại loài xa mãi cố hương/ Giò đây ngồi mà suy nghĩ/ Lòng dạ ai người không
thương/ Quê mình ai còn ai mất/ Đi rồi gươm súng mùa thu/ Khóc mãi từng đêm lưu
lạc/ Nói ra thêm oán thêm thù/ Ngỡ về làm sao ngài ngại/ Xe cộ có dễ dàng không/
Kháng chiến người đi chưa lại/ Lúa khô héo cả ruộng đồng...”. Cũng lục ngôn và âm
hưởng ấy, có chàng thơ trẻ đã hình tượng “ là chùm khế ngọt”- người phổ tiết tấu
chậm, tha thiết được bao người tha hương yêu thích ngâm ngợi. Nói điều này thế
thôi, tôi vô tâm không cân đong nặng nhẹ hay sau trước chi cả. Dấu ấn thẩm mỹ cá
nhân, tôi thích “**Quê hương**” lão du sĩ hơn- dù rằng có khi lảm cẩm khập khiễng?*

Thơ anh cũng có những câu những bài du côn, hiện sinh, lập dị- có người nói
luôn cả tràn trường, nhục thể... Quả có thể đôi khi thế- chẳng hạn “ *Hột/ Thi/ Le*”,
hay “*Tôi có ý định một ngày nào thật thánh thoi/ Leo lên trời/ Ỉa*”, “ *Giữa trưa nằm
nghỉ quanh/ Thấy đời sao muốn chửi/ Ngẫm một kiếp trôi nhanh/ Buồn buồn móc dít
ngửi...”. Thi ca vốn dĩ thiên hình vạn trạng- đủ kiểu đủ thứ hỉ nộ ái ố sầu bi. Một sân
chơi riêng, nổi loạn riêng, quậy phá trong thơ Sơn núi- hàm chứa một dạng hình triết
lý siêu nhiên, tịch mịch, vô ngôn vô nghĩa hay là... niềm đau cuồng nộ, trầm luân
kiếp người...Cũng cần hiểu thêm ngày tháng đó, Lão du sĩ phải trốn chui trốn nhủi,
trốn trên lầu chuông, trốn dưới kệ thờ, trong ngõ hẻm tối tăm hay ngoài huyệt mộ
lạnh căm, trốn cha mẹ người thân – trốn chạy mọi thứ trên đời.... Lại thiên nghĩ
Thơ- Người. Người Thơ ấy, “ *con bò húc*” ấy xưa nay chưa húc ai, quậy hay cậy ai
điều gì. Thậm chí anh đang sống bình dị dưới mức bình thường- ăn chay trường vì
lẽ công bằng với tạo hóa; không màng rượu chè nhậu nhẹt- chuyện này tuyệt đối
không; ít có dịp thường thức văn hóa nghe nhìn (chưa vào rạp hát và chưa có luôn
cái T.V. trắng đen để xem) hẳn là thụ hưởng các thứ tiện nghi vật chất như bao
người khác ở thời buổi bây giờ.*

Tháng rồi tôi chưa kịp lên núi. Gần đây có lần chúng tôi lên Phương Bối vào tối trăng non. Bóng trăng núi lung linh trong tịch mịch lặng lẽ, bất chợt câu “ **Ngôn hoài**” (Không Lộ thiền sư) chợt chòn, tôi nghe lạnh toát người: “ **Hữu thì trực thượng cô phong đỉnh/ Trường khiêu nhất thanh hàn thái hư**” (*Có lúc lên thẳng đỉnh núi trơ trọi/ Kêu dài một tiếng lạnh cả bầu trời*). Lần này dặn lòng lên núi nhàn đàm cùng Lão du sĩ.

Lê Quang Kết
Trường Cao đẳng công nghệ và kinh tế Bảo Lộc
ĐT: 063 3717123- Dđ : 0907 615 510
Email: lequangket54@yahoo.com